När Steve Morse – DEEP PURPLE-sagans fjärde amerikan – kom in i gemenskapen skedde ett trendbrott. Du har läst om hur den ene medlemmen inte *ville* vara med längre, hur den andre inte *kunde* vara med längre och hur den tredje inte *fick* vara med längre. Hur droger, utomstående personer, stora egon och – det får man väl ändå erkänna – de själva gjort DEEP PURPLE till ett ryckigt, skakigt och katastrofbenäget skepp. Ordet "harmoni" var inte något man i förstone förknippade med DEEP PURPLE. Fram till nu. Fullblodsproffset Steve – geniförklarad efter framgångar hos KANSAS och DIXIE DREGS och i åratal utsedd till "världens bäste" enligt flera gitarrtidningar – behövde inte någon längre skolning för att tränga in i Purpurvärlden, musikaliskt och privat. "Det var ingen större grej att kliva in i Ritchies skor, jag hade ju varit i branschen så länge att jag direkt såg de andra som mina jämlikar", sade Steve när jag intervjuade honom förra året.

"Purpendicular" = glädje

Här uppstod något som saknats hos DEEP PURPLE i många år: Glädje medlemmarna emellan. De som såg PURPLE live i Sverige sommaren 1996 kunde berätta om en smittande spelglädje, nu med en oavbrutet leende gitarrist. Somliga hade oroat sig för att den spänning som rått mellan Gillan och Blackmore, den glöd som skapat så många storverk, nu skulle vara borta och ersatt av tomrum. Ingen behövde oroa sig. "Purpendicular" var den bästa PURPLE-skivan sedan... ja åsikterna går isär, men för mig kunde endast "Perfect Strangers" mäta sig bland post-återföreningsskapelserna.

DEEP PURPLEs nyfunna energi kom, enligt Roger Glover, från att återigen ha fem personer som gick i samma riktning, efter en hemsk period av egoproblem och bråk. Att ta in Steve var att förnya bandet, och att förnya bandet, det behövdes. Efter allt krångel hade folk tappat kollen på PURPLE. Många visste inte att DEEP PURPLE överhuvudtaget fanns, och de som kände till bandets existens visste inte vilka medlemmar som var aktuella. DEEP PURPLE tvingades nästan börja från början. Likt det undergroundband de varit 1968 gav sig DEEP PURPLE ut på vägarna och gjorde massor av spelningar i mindre teatrar och större klubbar. Arbetet bar frukt, för redan på nästa turné, den i anslutning till skivan "Abandon", var det större ställen som fylldes med PURPLE-fans. Definitivt inte bara gamla gubbar och tanter.

– Jag frågade min fjortonåriga dotter vem som släppt in en massa ungar i lokalen, och hon sa "pappa, du fattar ju ingenting, DEEP PURPLE är coola igen!" berättar Ian Gillan.

Jäklar, vad dörren svänger!

För mer läsning om denna period rekommenderas Dennis Karlssons Jon Lord-intervju här intill. Själv väljer jag att avsluta denna lila saga med några röster om dagens DEEP PURPLE. Den ständigt roterande svängdörren har svängt en gång till sedan Steve Morse kom in i PURPLE. Den här gången var det Jon Lord som hoppade av. Jon ville egentligen fortsätta skapa och uppträda med DEEP PURPLE, men den 63-årige stilbildaren var less på det eviga turnerandet, menar Ian Paice.

– Man måste vara en riktigt "road animal" för att klara av den här branschen. De sista tre, fyra, fem åren märkte man att Jon inte hade samma sug längre.

Ett "vägdjur" är emellertid Don Airey. Man skulle kunna tro att mannen i alla dessa år väntat på att få stiga in i DEEP PURPLE, så nära bandet som han alltid har stått. Han har spelat med såväl RAINBOW som WHITESNAKE, och går man ett steg längre finner man grupper som COLLOSEUM II, TEN, ALASKA och ULI JON ROTH - artister som antingen åter finns i DEEP PURPLEs "släktträd", eller på annat sätt har DEEP PURPLE att tacka för mycket.

– Livet är jävligt underbart just nu, tycker Ian Gillan. Man kan säga att när Jon till sist bestämde sig för att hoppa av, och Don kom in, då lades den sista biten i pusslet. Jon var inte 100 procent inne i bandet mot slutet, men nu har vi ett gäng som ger allt. Jon Lord är ett monument i sig själv, men Don Airey har kommit med så många lysande idéer. Han är en fläkt av nytt liv för oss.

Welcome back my friends, to the show that never ends...

Detta nya liv tycks ha peppat PURPLE ytterligare. Ian Gillan lovar att den turné som pågår just nu bara är den första av många fler turnéer, och att nya härliga vitaminpillret "Bananas" bara är den första av många fler skivor. Ian hoppas att nästa skiva kommer ut inom två år, och Michael Bradford torde få producentjobbet återigen. Själv har Ian skrivit två böcker, och han har tre (!) separata soloskivor som väntar på att ges ut, både med blues à la Slim Harpo och rock med gamle vännen Steve Morris.

Ian Paice å sin sida säger sig också vara otroligt lycklig över livet i och med DEEP PURPLE.

– Det är väldigt musikaliskt tillfredställande med Don Airey i gänget.

Så någon hatt verkar inte läggas på hyllan. Snacket om "sista pusselbiten" får man väl ta med en nypa salt. Skulle svängdörren stanna nu, när den aldrig gjort det förut? Kanske får vi se ännu fler medlemsbyten, men jag tror inte att DEEP PURPLE kan göra som KISS, som menar att namnet är större än medlemmarna. Ett DEEP PURPLE där herrar Gillan, Glover och Paice avlägsnat sig, det känns inte som DEEP PURPLE.

Men nu är vi inte där. DEEP PURPLE lever och med den äran. "Bananas" är överraskande fräsch och vital. Kvintetten kommer till Sverige, för vilken gång i ordningen? Och så länge DEEP PURPLE har någonting att ge – vilket de i högsta grad har – finns ingen anledning att sluta. Jazzmusiker och symfoniker spelar tills de trillar av stolen, så varför inte rockers?

Vilket är ert största bidrag till musikhistorien?

– Vi är ett av väldigt, väldigt få band, som alltid haft superkvalité på musikerna. Ingen svag punkt någonsin. Andra band med lika bra musiker brukar bli överseriösa, men vi är fortfarande som små barn när vi spelar, konstaterar Ian Paice.

Så det åldrande DEEP PURPLE lär vi inte bli av med i första taget. Särskilt när stämningen är som den är. Som Roger Glover sa till tidningen Toronto Star för några år sen...:

"It's great to be in a band that's happy. I'd recommend it to anybody!"

Fotnot: SRM har försökt nå Ritchie Blackmore för intervjuer, men hans management slutade svara på förfrågningarna då de fick klart för sig att vi inte tänkte ha Ritchie på omslaget till detta nummer.

IAN GILLAN OCH RITCHIE BLACKMORE, FOTO MICKE JOHANSSON

Diskografi – Deep Purple

"Shades of Deep Purple" 1968 8p

Färskingarna är osäkra på inriktningen. Pop eller hård rock? Både och, på denna och efterföljande skivor. Popen är utsökt ("One More Rainy Day", "Love Help Me"), likaså det hårda. "Mandrake Root" är ett monster till låt, med en slutdel som ändat PURPLE-gig under minst tre årtionden. I övrigt får man inte missa den närmast psalmliknande, sakrala versionen av THE BEATLES "Help" och den otippade hitsingeln "Hush".

"The Book of Taliesyn" 1969 7p

Domineras av hård psykedelia ("Shield", "Listen Learn Read On"), en mindre lyckad BEATLES-cover ("We Can Work it Out") och en mer lyckad – rätt sanslös – koppling mellan "Also Sprach Zarathustra" (Strauss) och "River Deep, Mountain High" (Ike & Tina Turner). Purplekännare minns instrumentala "Wring that Neck" (ofta över en halvtimme lång live) och "Anthem", där Jon Lord gör ett första försiktigt orkesterförsök.

"Deep Purple" 1969 7p

Utvecklingen i riktning hårdhet går vidare. Ritchie Blackmore tar för sig allt mer och dominerar Hendrixaktiga "Bird Has Flown" och "Why Didn't Rosemary", vars introriff är stulet direkt från Scotty Moore-solot i Elvis Presleys "Too Much". Annat att notera är djungelvibbarna i den suggestiva "Chasing Shadows", och Lords orkesterförsök #2, "April".

"Concerto for Group and Orchestra" 1970 10p

OK, jag har inte hört alla rockband/orkesterskivor. Men att någon skulle vara bättre än denna ter sig högst osannolikt. Jon Lord har i efterhand pekat i noterna och sagt att "där snor jag från Sibelius, och där snor jag från Stravinsky, och där...", men nog är det något högst originellt han skapade. När den lilla folkvisan förbyts i stenhård rock i första momentet, då reser sig nackhåren...

"Deep Purple in Rock" 1970 10p

Ian Paice slår omkring sig som en vilde på amfetamin, Ritchie Blackmore solar som vore han från vettet, Jon Lord lägger dissonanta ackord utan hänsyn till lyssnarens välbefinnande, bara för att i nästa sekund smäkta fram ljuvligaste kyrkorgel. Och då har "Speed King" inte ens hunnit *börja*! "In Rock" är en musikalisk orgasm från första till sista ton. Den hejdlösa lekfullheten i "Speed King", Ian Gillans övermänskliga skrikaria i "Child in Time", den ruffiga protoglammen i "Flight of the Rat" (gitarrsolot snoddes senare av såväl SWEET som GAMMA RAY) och totalurladdningen i galopp kallad "Hard Lovin' Man"... alltihop framfört av branschens bästa och hungrigaste musiker på åtidens hårdaste album. Övriga låtar – "Bloodsucker", "Living Wreck" och "Into the Fire" – hade varit standouttracks på nästan vilken hårdrocksskiva som helst, men på "In Rock", mitt bland titanerna, framstår de som dvärgar.

"Fireball" 1971 9p

På Ian Gillans favvoplatta prövar PURPLE vingarna. Återvänder till psykedelian ("The Mule"), lirar en go blues ("Demon's Eye"), funkar loss ordentligt ("No One Came") och ger sig till och med på country ("Anyone's Daughter"). Men framför allt bjuds vi cool hårdrock, och utan titelspåret hade aldrig Yngwie Malmsteen begripit det här med dubbla kaggar...

"Machine Head" 1972 10p

Jag brukar tala om *"Made in Japan"-syndromet*, alltså att merparten "Machine Head"-låtar återfinns i ultimata adrenalinversioner på DEEP PURPLES fantastiska livedubbel. Men även denna ska ha sin 10:a. En skiva innehållande "Highway Star", "Lazy", "Pictures of Home", "Space Truckin'" och alla riffs moder "Smoke on the Water" – kan ett sådant album vara annat än ett mästerverk?

"Who Do We Think We Are!" 1973 9p

Ofta förbisedd, ständigt bra! De flesta har väl hört "Woman from Tokyo", och till PURPLE-legendens hörnstenar hör "Smooth Dancer", en text den besvikne Ian Gillan riktade direkt till Ritchie Blackmore. Men även "Mary Long" och "Our Lady" är störtsköna, och orgelsolot i "Rat Bat Blue" är inte av denna världen.

"Burn" 1974 10p

David Coverdale och Glenn Hughes hälsas välkomna, och DEEP PURPLE fortsätter spotta ur sig storverk. Småtjuven Ritchie gör om Glenn Millers "Fascinating Rhythm" till stenhårt riff i "Burn", tvingar David att skriva nio olika texter till låten, eftersom han vill ha ödesmättad medeltidsstämning, och skapar därmed oförhappandes power metal! "Mistreated" är desto bluesigare. Skivans kanske starkaste sida är Davids och Glenns makalösa samsång. "Sail Away" och "You Fool No One" – hur kan två så olika röster passa så bra ihop?

"Stormbringer" 1974 9p

De mest bekanta låtarna "Stormbringer" och "Soldier of Fortune" äro icke representativa. Ej heller det ödesmättade omslaget, där en Pegasus flyger över en engelsk hed. Istället för bombastisk metall andas här massor med soul, blues och ösig rock n' roll. Retsamme David börjar skriva "fun sex songs" och Glenn efterliknar Stevie Wonder. Lady double dealer, get out of my way!

"Come Taste the Band" 1975 10p

Tommy Bolin anländer och förser DEEP PURPLE med ett funkigt metallsväng som RED HOT CHILI PEPPERS bara kan drömma om. Frågan är om någon annan hårdrock svänger så mycket som Hughes/Bolin-kompositionen "Gettin' Tighter"? Fast äran ska gå till Ian Paice, som här gör sitt livs eventuellt största insats. Förresten – halva skivan ger både en, två och tre föraningar om en vit orm, som snart ämnade ringla fram...

"Perfect Strangers" 1984 10p

Jag glömmer aldrig torsdagseftermiddagen då jag cyklade ner till Musikörat efter plugget. I rasande tempo. Och där i fönstret stod den. Jag fick den i handen, kände den underbara doften av nypressat skivomslag, såg bilderna på baksidan och kunde knappt greppa det. Blackmore, Gillan, Glover, Lord och Paice på en och samma skiva! Och vilken skiva sen. Mina första favoriter var 70-talsrockande "Nobody's Home" och "A Gypsy's Kiss", men det går inte att komma ifrån faktum: De stora klassikerna äro "Perfect Strangers" och "Knocking at your Back Door". Mästerstycken från fem herrar i yngre medelåldern som, åtminstone för en stund, älskade att lira ihop igen.

"House of Blue Light" 1987 7p

Smekmånaden är över och ett mer ansträngt album presenteras. Massvis med hög kvalité i "The Spanish Archer", "Strangeways" och antidroglåten "Dead or Alive", men någon värdig uppföljare till "Perfect Strangers" är det inte fråga om. "Is there someone out there waiting in the wings to take my place?" sjunger Gillan, och tänk så relevant frågan är...

"Slaves and Masters" 1990 3p

Tyvärr, Joe Lynn Turner. Du var underbar i RAINBOW, och tillsammans med Glenn Hughes har du gjort två härliga plattor. Men ditt enda DEEP PURPLE-album är också gruppens sämsta. Med marginal. Tre, fyra hyfsade låtar ("The Cut Runs Deep" och "Wicked Ways" lyser starkast) kan inte styra upp saken, särskilt inte med denna sanna sugproduktion. Ärligt talat – "Truth Hurts" och "Love Conquers All" må vara snitt-AOR nånstans i andrasorteringen, men på en DEEP PURPLE-skiva har de inte att göra! Hade det inte varit för "Slaves and Masters", så hade PURPLE aldrig gjort en dålig platta.

"The Battle Rages On" 1993 7p

Min tro på DEEP PURPLE låg på absoluta botten. Inte ens Ian Gillans återkomst ingav något hopp. Döm om min förvåning när jag fick höra en riktigt jäkla bra skiva! Den monumentala titellåten är nästan i klass med de gamla klassikerna, och kvalitén höjs ytterligare med "Solitaire" och "Nasty Piece of Work". Men sänks av småtarviga "Lick it Up" och "Talk About Love".

"Purpendicular" 1996 8p

Steve Morse pissar in revir ögonblickligen, genom att inleda skivan med typiskt särpräglad Morse-akrobatik. Låten heter "Ted the Mechanic" och är tillsammans med lyriskt suggestiva "Sometimes I Feel Like Screaming" nutida klassiker i PURPLE-katalogen. Yours truly är även dödligt förtjust i "Hey Cisco" och "Cascades: I'm Not Your Lover". Fantiserade om att PURPLE skulle inleda konserter med den senare, men trodde aldrig de skulle våga öppna med en ny låt. Ett halvår senare hette startlåten "Ted the Mechanic".

"Abandon" 1998 6p

"Bästa sedan Machine Head", dundrade förhandsrapporterna. Upplagt för besvikelse alltså. Så himla bra är inte denna skiva. Låtar som "Whatsername" och "Evil Louie" låter som halvfärdiga demos, medan "Almost Human" bara är trist. Men traditionell PURPLE-kvalité präglar "Seventh Heaven", "Fingers to the Bone" och "'69". Jag tror för övrigt att min halvakustiska trio COWBOYS, DEMONS & WIZARDS är de enda som nånsin framfört "Jack Ruby" live...

"Bananas" 2003 8p

Som jag skrev i förra numret kändes den halvblek vid första lyssningen. Men den växte. Och växte! De flesta fans tycks hålla med mig, trots att vissa har oerhört svårt för smöriga "Haunted". Inte jag!

Hemligheten är att Steve Morse till sist blivit en i gänget på alla musikaliska plan, och att Don Airey är en så klockren ersättare till Jon Lord. De övriga rockar på som vanligt, fast bättre. När jag skriver detta hoppas jag på *många* "Bananas"-låtar live. När du läser detta kanske du har facit!

Ingen hårdrocksamling är komplett utan minst en DEEP PURPLE-live. Här presenteras de bästa:

"Made in Japan" 10p

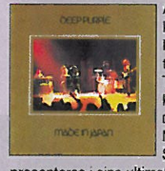

Alla tiders starkaste livealbum. Inspelat över tre kvällar i Tokyo och Osaka 1972, med DEEP PURPLE Mark II på topp. Samtliga låtar presenteras i sina ultimata versioner. Från "Highway Star" till den oerhört förlängda "Space Truckin'", med sitt "Mandrake Root"-slut där Lord, Blackmore och inte minst Paice musicerar fullständigt frenetiskt. Andra höjdpunkter är sång/gitarr-lekarna i "Strange Kind of Woman" och den orgelmassaker som utgör öppning på "Lazy". Energi, ekvilibrism, eufori – där har du "Made in Japan"!

"Scandinavian Nights" 8p

Stockholms Konserthus 1970. En helt sanslöst mästerlig version av "Speed King", där både Gillan, Blackmore och Lord presterar personbästa. Dessutom en "Mandrake Root" bortom det normala. Men jag måste erkänna att 32 minuter "Wring that Neck" är att ta i i överkant.

"Live in London" 9p

Bland Mark III:s liveskivor är "Made in Europe" mest känd, men "Live in London" är överlägset bäst. Inspelad under "Burn"-turnén, med ofantliga adrenalinversioner av "Lay Down, Stay Down", "You Fool No One" och "Mistreated". Hårdare än så här har aldrig PURPLE varit. I många herrans år har det utlovats en komplett CD-version (det vill säga en som inkluderar "Space Truckin'"), men inget händer.

"On the Wings of a Russian Foxbat" 9p

Mark IV i högform på Long Beach Arena, Los Angeles. Tommy Bolin är inte nerknarkad, och kan därför mosa sin publik med fullständigt galet solande. 13 minuter "Gettin' Tighter" svänger som ingen annan hårdrock. Även "Stormbringer" får nytt liv. Om de bara hade lyckats hålla sig på den här nivån, hade kanske DEEP PURPLE aldrig splittrats.

"Live at the Olympia" 8p

"Purpendicular"-turnén 1996 föreviga des med denna dubbel, inspelad på anrik jord i Paris. Härliga versioner av avdammade klassiker som "Fireball" och "Maybe I'm a Leo", sida vid sida med de nya storverken "Sometimes I Feel Like Screaming", "Rosa's Cantina" och "Hey Cisco". Ett livedokument från "Bananas"-turnén vore mycket tacknämligt...